

Examenul național de bacalaureat 2024

Proba E. d)

Geografie

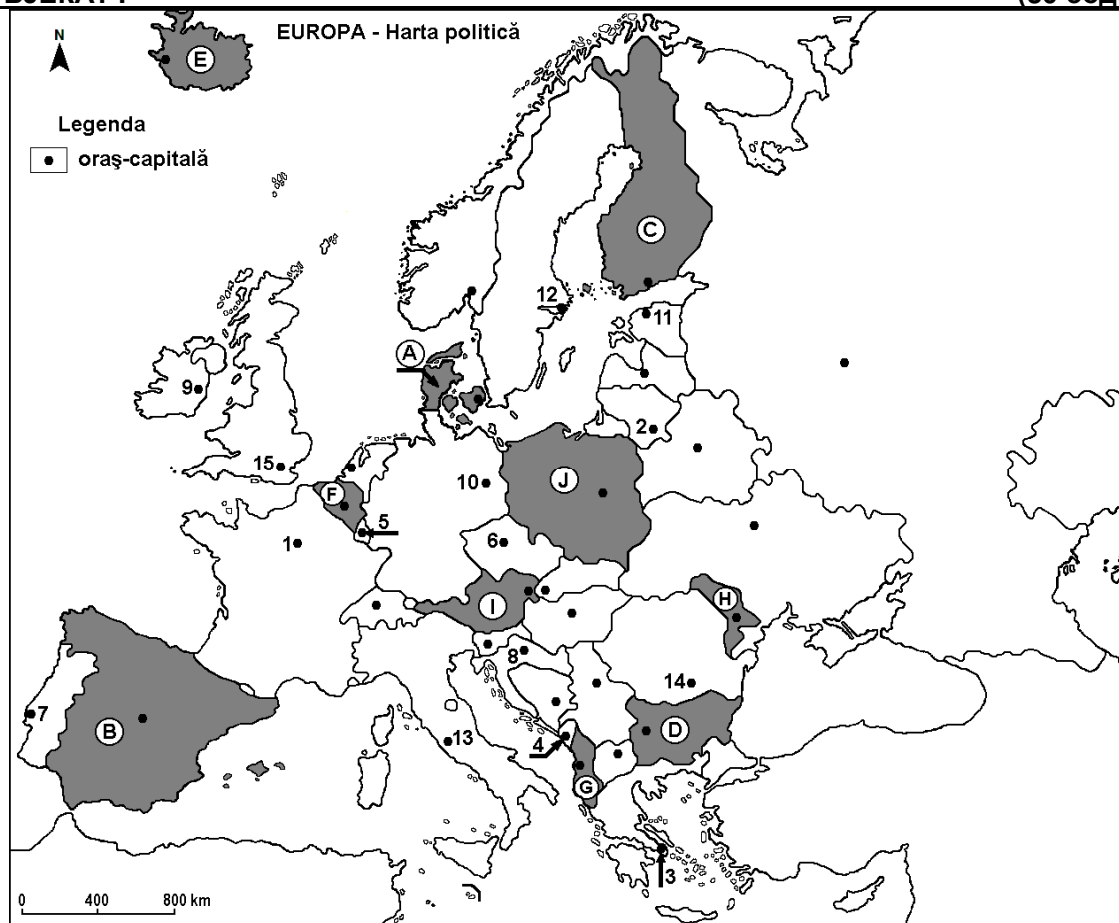
Varianta 3

Profilul umanist din filiera teoretică, profilul servicii din filiera tehnologică și toate profilurile și specializările din filiera vocațională, cu excepția profilului militar

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.
- Timpul efectiv de lucru este de trei ore.

СУБЈЕКАТ I

(30 бодова)

Горе наведена карта се односи на субјекат I А – Е. На карти су означене државе словима и градови – престонице бројевима.

A. Наведите:

1. име државе означене на карти словом **C**;
2. име града – престонице означеног на карти бројем **10**.

4 бода

B. Напишите, на испитном папиру, тачне одговоре који употпуњују доле наведене тврдње:

1. Град – престоница означен на карти бројем **3** зове се ...
2. Река Темза протиче кроз град-престоницу означен на карти бројем ...
3. Држава означена на карти словом **A** зове се...

6 бодова

C. Напишите, на испитном папиру, **само слово (a, b, c или d)** које одговара тачном одговору за сваку од доле наведених тврдњи:

1. Град-престоница државе означене на карти словом **F** зове се:
a. Амстердам b. Берн c. Брисел d. Луксембург
2. Кроз град-престоницу државе означене на карти словом **I** протиче река:
a. Дунав b. Пад c. Рајна (Рин) d. Сена

2 бода

2 бода

3. У држави означеној на карти словом **B** налази се јужна падина:
a. Алпских планина b. Апенинских планина
c. Карпатских планина d. Пиринејских планина **2 бода**
4. Држава означена на карти словом **G** зове се:
a. Албанија b. Босна и Херцеговина c. Хрватска d. Словенија **2 бода**
5. Град-престоница означен на карти бројем **12** зове се:
a. Копенхаген b. Хелсинки c. Осло d. Штоколм **2 бода**

D. Представите три разлике између **климе** државе означене на карти словом **E** и **климе** државе означене на карти словом **H**.

Напомена 1: Разлике се могу односити на било који од следећих **климатских** елемената: генетски фактори, тип климе, просечне годишње/летње/зимске температуре, термичка амплитуда, просечне годишње падавине/лети/зими, ветрови високе фреквенције, други климатски аспекти.

Напомена 2: Комплетно бодовање ће се доделити само ако су разлике представљене упоредно, а не одвојено.

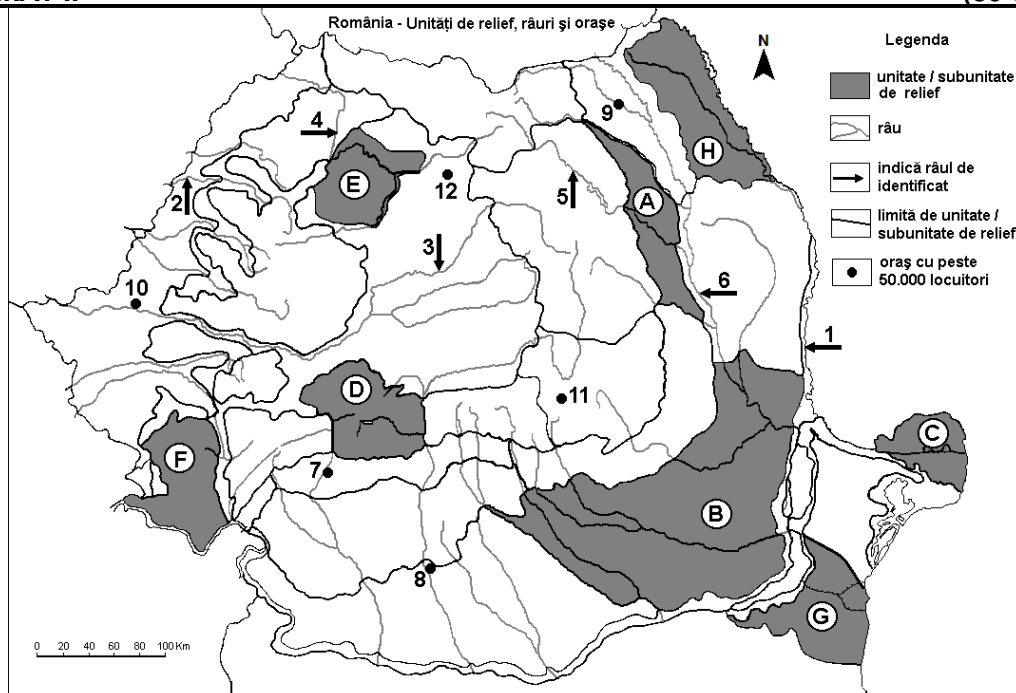
Напомена 3: Није потребно навести имена држава, можете се односити на одговарајуће државе словима којима су означене на карти. **6 бодова**

E. Наведите називе за:

- два града у држави означеној на карти словом **D**.
 - две рељефне јединице у држави означеној на карти словом **D**.
- 4 бода**

СУБЈЕКАТ II

(30 бодова)

Горе наведена карта се односи на субјекат II А – Е. На карти су означене рељефне јединице словима, реке бројевима од 1 до 6 и градови бројевима од 7 до 12.

A. Наведите:

- назив града означеног на карти бројем 11;
 - назив реке означене на карти бројем 5.
- 4 бода**

B. Напишите на испитном папиру, тачне одговоре који употпуњују доле наведене тврдње:

- Река означена на карти бројем 1 зове се ...
- Град означен на карти бројем 10 зове се...
- Банатске планине припадају рељефној јединици означеној на карти словом ...

6 бодова

C. Напишите на испитном папиру, **само слово (a, b, c или d)** које одговара тачном одговору за сваку од доле наведених тврдњи:

1. Кроз град означен на карти бројем **9** протиче река:
a. Жижија (Jijia) b. Молдова (Moldova)
c. Сирет (Siret) d. Сучава (Suceava) **2 бода**
2. У рељефној јединици означеној на карти словом **Е** продиру климатски утицаји:
a. континентални (аридни) b. океански
c. црноморски d. подмедитерански **2 бода**
3. Река означена на карти бројем **2** протиче кроз град:
a. Баја Маре (Baia Mare) b. Орадеа (Oradea)
c. Сату Маре (Satu Mare) d. Тимишвар (Timișoara) **2 бода**
4. У рељефној јединици означеној на карти словом **А** постоје сировине:
a. неметалне руде b. руде злата и сребра
c. руде гвожђа d. нафта и природни гасови **2 бода**
5. Град означен на карти бројем **8** зове се:
a. Крајова (Craiova) b. Рмнику Валча (Râmnicu Vâlcea)
c. Слатина (Slatina) d. Тргу Жиу (Târgu Jiu) **2 бода**

D. Представите три разлике између **рељефа** јединице означене на карти словом **D** и **рељефа** јединице означене на карти словом **H**.

Напомена 1: Разлике се могу односити на било који од следећих аспеката **рељефа**: начин формирања, категорије/врсте стена на којима је рељеф формиран, надморске висине, степен фрагментације, рељефни ступњеви, генетски типови рељефа, оријентација врхова и главних долина, распоређивање/уређење депресија, други специфични аспекти рељефа.

Напомена 2: Потпуно бодовање ће се доделити само ако су дотичне три разлике представљене упоредно, а не одвојено.

Напомена 3: Није потребно навести називе рељефних јединица, можете се односити на одговарајуће рељефне јединице словима којима су означене на карти. **6 бодова**

E. 1. Представите начин на који је један природан фактор допринео у формирању рељефне јединице означене на карти словом **C**.

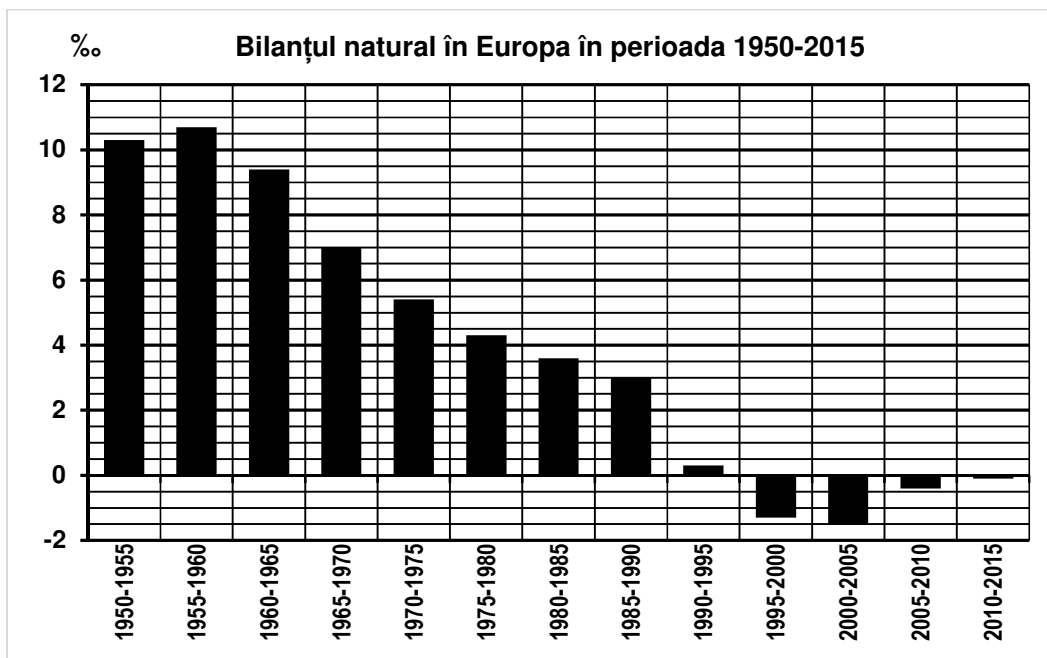
2. Наведите називе за два града са преко 50.000 становника који се налазе у рељефној подјединици означеној на карти словом **B**. **4 бода**

СУБЈЕКАТ III

(30 бодова)

Доле наведени графички приказ се односи на субјекат **III A-B** и приказује природни биланс (прираштај) у Европи, у периоду 1950.-2015.

Извор: population.un.org/wpp/DataQuery

A. Наведите:

1. максималну вредност природног биланса (прираштаја) као и период у коме је регистрована;
2. минималну вредност природног биланса (прираштаја) као и период у коме је регистрована.

4 бода

B. 1. Израчунајте разлику између максималне и минималне вредности природног биланса (прираштаја) у Европи.

2. Израчунајте разлику између вредности природног биланса (прираштаја) у периоду 1965.-1970. године и вредности природног биланса (прираштаја) у периоду 1985.-1990.

3. Представите један узрок који објашњава опадање природног биланса (прираштаја) у Европи, почевши од 1990. године.

6 бодова

C. За Мађарску, наведите називе за:

1. три суседне државе;
2. две рељефне јединице;
3. две текуће воде;
4. три града.

10 бодова

D. Доле наведена табела приказује просечне месечне температуре у јануару и јулу, у метеоролошким станицама у Паризу (48,8° lat. N и 2,5° long. E) и Кијеву (50,4° lat. N и 30,5° long. E).

Извор: Global Historical Climatology Network

Метеоролошка станица	Просечна температура у јануару месецу	Просечна температура у јулу месецу
Париз	4°C	19,1°C
Кијев	-3,3°C	21,2°C

1. Израчунајте просечну годишњу термичку амплитуду у Паризу.

2. Израчунајте просечну годишњу термичку амплитуду у Кијеву.

3. Представите један узрок који објашњава разлику у вредностима просечне годишње термичке амплитуде у ова два града, иако се налазе на приближним географским ширинама.

6 бодова

E. Представите један узрок који објашњава:

1. велике површине са усевима житарица у Западној равници;
2. недостатак живих бића у дубинском слоју Црног мора.

4 бода